

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "

Helyben hához hozva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáca-utca 2.

A szerkesztőség kéziratok visszaadásán
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, márczius 10.

Egy tüsszentés a börzén.

A budapesti Lipót-város saját külön krajczáros lapja megszólalt. Kitért belőle a magyarság és a munka szeretete.

Egy bárósítandó zs. család ficsemetéje el akart venni egy ősnemes családból származó színésznőt. Félig muszájból, félig szerelemből; mindenesetre azonban tisztességesen akart eljárni.

Egyébként is azonban kivételes alak volt az illető ifju a Lipótvárosban. Dolgozni próbált, még pedig mint miniszteri hivatalnok; s ami annál is több a Lipótvárosban: *díjtalanul* dolgozott. Szóval nem volt e világba, vagy legalább is nem a Lipót városba való.

Ezen mepbotránkozott az «Uj Hirek», a Lipót-város és a kormány lapja. Egy tisztességes ember, aki díjtalanul dolgozik! Ezt ki kell figurázni, nehogy követője támadjon.

Megírták tehát róla, hogy *ideális számár*.

Dolgozott: tehát idealista. Ingyen dolgozott: tehát számár.

Lám, a papája másként cselekedett. Nem dolgozott, de azt sem ingyen tette. El is dicsekszik vele az Uj Hirek, hogy a kedves papa egyetlen tüsszentésére többet kap a börzén, mint kapott volna a fia a minisztériumban öt éven át, ha díjazták a munkáját.

A börzei tüsszenés: ez hát a pénzszerezés ideálja. A munka: ideális számárság.

Az ilyen börzei tüsszentő báróknak a fejében születhetik aztán meg az az igazán nevetséges osztálygóg, a melylyel a még csak leendő báró elutasította a fia házassági tervét.

»Egy leendő főnemes nem vehet feleségül köznemes leányt.« Mintha bizony már a nemesi levelet is épp úgy le nem járatták volna a Lipótvárosban, mint a báróságot!

Az eset a maga csekélysege mellett is nagy tanulságot rejt magában.

A nemességet hajdanában kitüntetésként, hazafias érdemek jutalmául osztogatták. Jogot, kiváltságot jelentett a nemesség, érdem volt az alapja, érdem a folytatása, célja pedig az, hogy a kitüntetett egyént annál inkább a hazához csatolják.

Ma nem ad jogot a nemesség, de még mindig meg van a nimbusza. A magyar nemes annak az osztálynak tagjául tudja magát, mely 1848-ig nemcsak jogokat élvezett, de a nemzet fenntartás nagy feladatát is teljesítette. A szálló igévé vált rozsdamarta kard ellenség vévétől volt rozsdás; bizony abból a rozsdás kadból nyolcz évszázad erős küzdelmének emléke szólt a nemzethez s csorbáiról a történelmet lehetett leolvasni.

Ilyen testület tagjává lenni: méltó va-

gya minden törekvő, munkás, hazafias férfiúnak. Az igazi érdemnek tehát legszébb jutalma ma is a nemesség — lenne.

Lenne, ha csak azok az ideális eszmék füződneek hozzá. Sajnos, ma hamarabb gondolunk az új nemeseknél börzei tüsszentésekre, mint érdemekre.

Volna egy megoldási mód, amely a feltörekvő tüsszentőket is kielégítené s a nemesség nimbuszát is megóvná. Ez a mód már meg is kezdődött, kivételekben; most csak általánosítani kellene.

Nemesség helyett adjunk az érdemtelen kitüntetendőknek konzuli czimeket. Czím is, rang is, pénzbe is kerül s azonfelül az ilyen érdemek jutalmazására is alkalmas. A magyar nemességnek pedig megmarad érintetlenül a nimbusza s továbbra is a nemes lelkek becsvágyának tárgya lesz.

Tb. konzul: ez is cím. Főleg a híveket kielégítheti.

Elvégre Caligula római császár is a legjobb hívet nevezte ki konzullá.

Dr. K. A.

A képviselőházi bizottságok megalakulása.

A tegnap megválasztott bizottságok ma délelőtt alakultak meg.

Az állandó igazoló bizottság elnöke Polónyi Géza, jegyzője Okolicsányi László, előadója Bernáth Béla.

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A kameleon.

Irta: Charles Foley.

Mme Lionne azok közé a szépséges párizsi asszonyok közé tartozott, akiknek csodálatos fényűzését, mesteri művészettel alkotott toilettejeit és kincseket érő ékszereit bámulta minden szakértő a szalonokban és a Boisban egyaránt. Irigyelték, lelkesedtek érte, de a férjét soha senki sem ismerte. Madame Lionne férje örök problémája maradt a mende-mondának, amely hasztalan kutatott utána, fölfedezni azonban nem tudta. Egyik verzió szerint a derék férj, aki semmiben sem korlátozta a feleségét, valahol Ausztráliában ültet cukornádat, vagy aranyat bányászik; ezekből a kincsekből telik madame fényűzése. Engem csak mme Lionne személye érdekel.

Egy novemberi délután permetező esőben, a Chaussée d'Antin egyik ékszer üzlete előtt elegáns fogat állott meg. A ruganyos, illatos coupéból mme Lionne finom, karsu alakja libbent ki. A járókelők pillanatra meglepetten állottak meg a rendkívüli jelenség csodálatára;

de nem élvezhették sokáig a jelenséget, mert a hölgy szempillantás alatt az ékszerüzletben termett.

Az üzlet nyomban megtelt finom »Coeur de Jeanette« illattal s a vevők, a tulajdonos és a kiszolgáló segédek, mintha naptény sugárzott volna be a borus félhomályba, az érkezett felé fordultak.

— Madame — mondta a tulajdonos kétőzött buzgalommal sietve a hölgy üdvözlésére. — M'sieur, néhány gyöngyöt szeretnék látni a nyaklánczom kiegészítésére.

— Nagyon helyes, madame, épen most kaptam dus választékot... Méltóztassék a szomszédos kis szobába fáradni, ott kényelmesebben válogathat, asszonyom.

Mme Lionne kecses mosolylyal intett a beleegyezése jeléül s átlibbent az üzleten, s uhogó selymeiből erős illatszert árját terjesztve, amerre elhaladt.

Egy mellette álló hölgy, aki lorgnetten át tanulmányozta őt, hirtelen ijedten rázkódott meg.

— Jaj... nézzék azt a csunya állatot!
 Csakugyan, most vették csak észre a többiek is azt a gyík alakú, bizarr állatot, amely drága-

köves vékony lánczton tartva, ott sétált a hölgy vállán, visszasugározva a toiletteje színét.

— Nini, egy kameleon!... szegény kis állat... brr! én nem venném a testemre!... hiszen nem bánt!

Ezek a megjegyzések voltak hallhatók, mi alatt mme Lionne az ékszerész után a szomszéd szobába sétált és helyet foglalt egy karrósszéken.

Az üzlet tulajdonosa maga hozta elő azt az aczéldobozt, amelyben legszebb gyöngyeit tartotta.

— Mme nyakéke itt van talán? — kérdezte a kereskedő. A szemek nagyságát csak annak megfelelőleg lehet...

— Igen, magammal hoztam — sietett közbeszólni a hölgy és erszényéből előkereste az ékszert.

Az üzlet tulajdonosának szakértő tekintete nyomban tisztában volt az ékszer nagy becséről. Nem is fukarkodott az elismeréssel.

— Gyönyörű darab! Hol vásárolta ezt, madame?

— Ajándék... férjem küldte külföldről. Mogyorószem nagyságu gyöngyszemek vol-

— A legjobban ajánlható az úri közönségnek ruha-beszerzésre

MITTEILER EDE

Nagyvárad,
 Fő-utca.
 (Uri Casino-épület)
 TELEFON 520.

angol divatszabó cég

Szövetekméterenkint nálam a legolcsóbb gyári árban szerezhetők be.

mely angol szövetekből a legújabb szabás szerint a legszebb kivitelben készít *férfi öltönyöket*, s minden e szakba vágó ruhaneműeket. — *Női costumók*. Valódi angol SZÖVETEK nagy választékban.

A számvizsgáló bizottság elnöke Metzner Béla, jegyzője Lähne Hugó.

A pénztári bizottsága elnöke a házelnök, jegyzője Simonyi-Semadam Sándor.

Az első bíráló bizottság elnöke Szalay László, jegyzője Rákosi Viktor. E bizottsághoz gróf Majláth Géza, Mezőffy Vilmos, Havrofski Guido és Szüllő Géza kifogásolt megbízóleveleit utasították. — A második bíráló bizottság nem alakult meg, mert tagjai nem jelentek meg kellő számban.

A harmadik bíráló bizottság elnöke Barabás Béla, jegyzője Egry Béla. E bizottsághoz Rónay Elemér, Hodzsa Milán, Mihályi Tivadar és Dömötör Mihály megbízóleveleit utasították. — A negyedik bíráló bizottság délig nem alakult meg.

Az ötödik bíráló bizottság elnöke Polónyi Géza, jegyzője Kelemen Béla. Ideutasították Geréb János, Ragályi Béla és Vlád Aurél megbízóleveleit. A hatodik bíráló bizottság alakulása meghiusult.

A hetedik bíráló bizottság alelnöke Gulner Gyula, jegyzője Lovászy Márton. E bizottsághoz Bauer Mihály, Radisich Jenő, Nagy Emil megbízóleveleit utasították.

A nyolczadik bíráló bizottság elnöke Günther Antal, jegyzője Lovászy Márton. E bizottsághoz Pap Sándor, gróf Hadik Sándor és Horváth József megbízólevelei vannak utasítva.

A kilencedik bíráló bizottság a tagok elégtelen száma miatt szintén nem alakulhatott meg.

A politikai válság.

A vezérő-bizottság ülése.

Badapest, márczius 10.

A vezérő-bizottság ma délelőtt tizenegy órakor ülést tartott, amely elé az ellenzéken nagy érdeklődéssel néztek. A bizottság ülésén ott volt: gróf Apponyi Albert, báró

Bánffy Dezső, Barabás Béla, gróf Batthyány Tivadar, Eötvös Károly, Holló Lajos, báró Kaas Ivor, Komjáthy Béla, Polónyi Géza, Sággy Gyula, Szederkényi Nándor, Tóth János, Ugron Gábor, Vázsonyi Vilmos, gróf Zichy Aladár és gróf Zichy Jenő.

Az ülést gróf Apponyi Albert nyitotta meg s ő vezette a tanácskozásokat, mert Kossuth Ferencz nem jött el idején.

A szövetkezett ellenzék vezére délelőtt kilenc órakor fölkereste Darányi Ignácot, akinél ott volt gróf Andrássy Gyula is. A három politikus délben még együtt volt. Tanácskozásaik elé élénk figyelemmel néztek az ellenzéki hadiszálláson, ahol az az információ, hogy Darányi Ignác olyan értesüléseket hozott Bécsből s a közös miniszterekkel folytatott tárgyalásain olyan természetű impressziókat szerzett, amelyek gróf Andrássy Gyula missziójának sikeres eredményt ígérnek.

A vezérő-bizottság délelőtti ülésének a királyhoz intézendő felirat szövegezése képezte a főtárgyat. Ez a felirat magába foglalja a koalíció programját, szigorúan körvonalozza az egyes pártok kötelességeit és jogait s így természetesen sok gondot és figyelmet kíván meg a fogalmazása, amely Eötvös Károly feladata volt. Eötvös ma már el is hozta a felirat tervezetét, amelynek felét le is tárgyalták.

Kossuth Ferencz negyed 11 órakor érkezett meg a bizottság ülésére és átvette az elnöklést. Néhány szóval tájékoztatta a bizottságot a folytatott tanácskozásról és közlései szenzációs hatással voltak az ellenzék vezéreire.

A kihallgatások.

Tomasics horvát képviselőt a király tegnap délelőtt tíz órakor kihallgatáson fogadta. Az audienzia háromnegyed óra hosszáig tartott. Kihallgatás után Tomasics odanyilatkozott, hogy a horvát kérdéstről informálta a királyt. Hozzátette, hogy a király a gazdasági kérdé-

sek elintézését a két kormány dolgának tartja, de a katonai kérdésekben nem enged s a koalíciónak erre vonatkozó követeléseiről hallani sem akar.

Tomasics után Zselénszky Róbertet fogadta a király. Ez a kihallgatás is háromnegyed óra hosszáig tartott.

Városi közgyűlés.

— Második nap. —

Előrelátható volt, hogy a villamos telep kibővítésének s ezzel kapcsolatosan fél millió korona kölcsönnek ügye nagy vitát fog kelteni a közgyűlésen, de azt azért nem hitte senki, hogy az egész délutánt, 3 és fél órát ez az egy ügy foglalja le egészen.

De hát ebből nincsen semmi kára a városnak, sőt haszna lesz, az bizonyos, mert a nagy gép megrendelését elhatározták ugyan, de a többi kapcsolatos kérdéseket függőben hagyták. Annyi már a tegnapi tanácskozásból is kitűnt, hogy a javaslatban felesleges dolgok is voltak, természetesen felesleges kiadások is, amiktől megszabadul a város.

Erős tanúságot vonhat le a városi tanács a tegnapi tanácskozásból arra nézve, hogy az ilyen meglepetésszerűleg előhozott dolgok vizsdatetszést keltenek még a mérsékeltbb városatyák között is s jóllehet most kényszerűségből sikerült részben keresztül erőszakolni a dolog egy részét, azonban az elhangzott felszólalások élénken visszatükrözték a városatyák gondolkodását. Jó lesz ebből a jövőre okulni.

A közgyűlés pedig tart ma is, mert még tizenöt ügy vár elintézésre. Ezek között a legfontosabb az összes utcák gyalogjárójának kiépítése. Ez ismét egy félmilliót igényel.

Ezenkívül a kövezetvám felemelése, a hidvámok eltörlése szintén fontos, mert közelről érinti a nagyváradit vásárok látogatását.

Ha a bizottsági tagok olyan lelkiismeretesen tárgyalják a még hátralévő ügyeket, mint tegnap és csütörtökön, a közgyűlés még hétfőre is elnyulik.

tak azok. Kevés ahoz hasonló akadt az ékszerész üzletében.

— Voltaképen nem gyöngyöt keresek, — mondta most egyszerre a szép hölgy.

— Hanem?

— Brillánsot, vagy rubint . . . ha az ára nem lesz túlságos, szeretném az én gyöngyeimet kövekkal tarkítani.

— Azonnal mutatok madamenak néhány szép darabot . . .

Az ékszerész szavain megérzett a lelkese, amelylyel vevőjének szeszélyéhez alkalmazkodott. Két-három-négy dobozt keresett elő s a kis asztalkán néhány percz alatt mesébe illő kincs szórt káprázatot.

Mme Lionne gyorsan válogatott, mérlegelte a köveket, számítgatott, megbeszélte a kiválasztott darabok értékét, árát.

— Szeretném ezeket a köveket megvásárlás előtt a szakértőmmel megbecsültetni — mondta végül mme Lionne . . . Nem bizalmatlanság ez a részemről uram — tette hozzá mosolyogva — hanem szokásom ez. Sziveskedjék külön tenni ezeket a köveket; holnap délelőtt eljövök a tanácsadómmal.

— Nagyon helyes, madame — felelte az ékszerész kissé kedvetlenül és gyorsan visszarakosgatta a drágaságokat a megfelelő dobozba. Ekkor hirtelen felkiáltott.

— Bocsánat, madame, de három darabom hiányzik.

A hölgy már az üzlet első termében volt; az ékszerész hangjára most hirtelen visszafordult és visszajött.

— Hogyan? hiányzik? . . . talán meg is gyanusit engem, uram!

— Semmi esetre sem, madame. De hiányzik . . .

A hölgy arcát át futotta a földháborodás pirja.

— Uram, követelem, hogy kutassa ki a zsebeimet! Követelem . . .

— Azt nem teszem, de méltóztassék helyet foglalni addig, amíg intézkedem.

A kínos incidens természetesen nem maradt zaj nélkül, élénk vitaközös támadt a többi vevők között; egyesek gúnyos czélzást tettek a furcsa állatkára, amelyet a hölgy aranylánczon tart.

Végre megérkezett a detektív, akit telefonon hívtak az üzletbe.

A megmotozás akadálytalanul ment végbe; de az eltűnt ékszereknek semmi nyoma. Ekkor a detektív észrevette a kis kameleont.

— Szabad megtekintennem ezt az állatkát? . . .

— Tessék — felelte nyugodtan a hölgy.

— Azt hiszi talán, hogy ezzel nyelettem le a gyémántot?

— Arról is meggyőződünk ha felbonczoltuk.

— Felbonczolják! . . . megölik az én kis Camy-mat?!

A hölgy sírógörcsöt kapott, de nem használt semmit. A detektív ragaszkodott ehez.

— Jól van, öljék meg! — kiáltotta mme Lionne. De jaj, ha nem találunk benne semmit!

A bonczolást csakugyan megtették és — semmit sem találtak a kameleonban. A kereskedő kétségbeesetten szitkozódott, de hiába.

Leduc detektív azonban nem nyugodott, addig kutatott, amíg megtalálta a drágakövek rejtékhelyét.

Tudják kérem, hol volt?

A másik kameleonban, amely mme Lionne kalapja alatt pihente ki nehéz falatjait

A szellemes hölgy tudniillik két kameleont hordott a testén s a tanulékony állatokat művészi furtangjának büntársáivá nevelte.

Vajon mit szól ehez a kalandhoz a derék Lionne úr, ha tudomására hozzák — Ausztráliában.

ERMELLEKI HEGYIBOROK PALACZKOKBAN

elismert jól kezelt tiszta minőségben, 10 palaczkától fölfelé úteres palackonként 70 fill.-jével hához szállítva kapható az

ERMELLEKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNÁL, Nagypiacz-tér 10. szám.

Minden palaczk címkeje, kupakja és dugója az Ermelleki részvénytársaság cégjelzésével van ellátva. Telefon 206. szám.

Telefon 206. szám.

A tegnapi közgyűlés lefolyása a következő volt:

Rimler Károly elnökölt. Jelen voltak:

Bozóky Béla, dr Döri Ferencz, Fröhlich János, Hlatky Endre, dr Hoványi Géza, dr Hoványi Gyula, Mezey Mihály, dr Molnár Imre, dr Nagy Géza, Nozák Rezső, Schöpflin Ágoston, dr Stocker József, dr Várady Zsigmond, dr Adorján Emil, dr Altmann Jakab, Balogh Döme, Beczkay Lajos, dr Berkovits Ferencz, Bertsey György, Czeglédy Sándor, Czeglédy Jeremiás, Cser János, Fényes Manó, Déry János, dr Halász Lajos, Milibák József, dr Radó Ignác, Schwartz Izidor, Stern Hermann, dr Vucskies Gyula, Weisz Károly, Feldmann Izidor, dr Fridländer Sámuel, Gábel Jakab, Heller Ede, Löwenstein Zsigmond, dr Tóth Ferencz, dr Weisz Márton, Gultmann József, dr Gyémánt Jenő, dr Kazay Kálmán, dr Kurländer Ede, Miskolczy Barnabás, dr Moskovits József, Moskovits Miksa, Moskovits Farkas, Munk Jakab, Oláh Ferencz, Rendes Vilmos, Bordé Ferencz, dr Istvánffy István, Eleméry Ferencz, Gerő Armin, Komlóssy József, Lukács Odön, Dus László, Sztarill János, dr Baróthy Akos, Kőszeghy József, Ragány János.

Első sorban az első napi ülés jegyzőkönyvét hitelesítették,

A vízvezetési telep gőzüzemének villamos erőre leendő átalakításánál.

Dr. Kurländer Ede szólalt fel. Nem találja a jegyzőkönyvet megfelelőnek, mert az üzemműködést a közgyűlés dr. Hoványi Géza indítványára csak elvileg mondták ki, de minden további intézkedés a közgyűlést magának tartotta fenn.

Kőszeghy József hivatkozik arra, hogy a tegnapi határozattal a gépegységek és szivattyúk felett a döntést magának tartotta fenn a közgyűlés. A jegyzőkönyvben az áll: »oly szivattyúk, amelyek szabályozhatók;« e helyett azt vegyék be a jegyzőkönyvbe: »olyan gépek és szivattyúk, amelyek a vizszolgáltatási viszonyoknak megfelelőek.«

Dr. Hoványi Gyula eléggé tartja azt, hogy a jegyzőkönyvben meg van a fentartás, miszerint a kérdés újból a közgyűlés elé kerül.

A jegyzőkönyvet végre is változatlanul hitelesítették s rátértek a hátralevő ügyek tárgyalására.

A villamosmű kibővítése.

A tanács előterjesztette javaslatát a villamosmű kibővítésére vonatkozólag. A magánfogyasztók nagy száma, a villamos vasut létesítése, a vízmű villamos üzeme miatt szükséges egy 900 lóerű gőzgép és kazán, valamint 640 kilovatt képes dinamógép beszerzése, a villamos vasut részére áramátalakító-telep és transzformátor, főgépész-lakás, raktár, kazánház építése, továbbá egy vízszállító csatorna létesítése. Az összes költség 500,000 korona, amit kölcsön útján fedezze a város. A gépeket Ganz-tól szerezzék be, még pedig azonnal rendelje meg a tanács, mert csak így készítheti el októberre a gyár. A Körözs-víz bevezetésére vonatkozólag a részletterveket később terjesztik be a közgyűlés elé.

Rimler Károly polgármester bejelenti, hogy szakszerű felvilágosítások megadhatása végett behívta Belányi Imrét, a villamos telep igazgatóját a közgyűlésbe.

Halász Lajos felvilágosítást kér a telep igazgatójától. A villamosmű 700,000 koronára tervezetett s 1,200,000 koronába került, ezzel szemben milyen mértékben emelkedett a magánfogyasztás? Mi indokolja most az 500,000 korona befektetés szükségét? Honnan gondolja a jövedelmet ezen összeg törlesztésére? Létesül-e a villamos vasut, mert ennek a szükséglete is fel van most véve 80,000 koronával.

Dr Kurländer Ede elfogadja a kibővítést, de a javaslatot nem látja előkészítve. Kell-e mindaz, ami fel van véve az előterjesztésben. A gépekre a Ganz cégtől jött be a legolcsóbb ajánlat, de úgy a gépekre, mint az egész előterjesztésre a Ganz-czég adta az adatokat. A magyar gyárak pedig kartellben vannak, azért van oly kevés eredménye a pályázatnak. Külföldi gyárosoktól is be kellett volna szerezni az ajánlatokat. Akkor látnák a különbséget. Adják vissza az ügyet előterjesztés végett a városi tanácsnak.

Dr Radó Ignác aggodalommal van eltelve, mert a felveendő óriási teherrel szemben nem látja a fedezetet. A mű létesítésekor 500,000 korona tulkiadás volt. Milyen szakértővélemény az, amely 50 százalékkal téved. És két év múlva újabb 500,000 korona kibővítés kell. Nem fordul-e ismét elő, hogy a gép, az új gép meg lesz, de a vezetékét kell majd kicserélni. Felvilágosítást és megnyugtatót kér, hogy nem lesz-e újabb tulkiadás, vagy újabb szükséglet.

Dr Friedländer Samu hibáztatja, hogy nem előbb jöttek a gyűlés elé a kérdéssel. Fél évig gondolkoztak s most a törvényhatóság azonnal szavazza meg az óriási összeget. A kényszerűség elől azonban nem tér ki. A villamfogyasztás most háromszor oly nagy, mint gondolták, ezért fejleszteni kell a telepet . . .

Dr Várady Zsigmond: Mig a gáza vissza nem megyünk!

Dr. Friedländer Samu: A villany drága s ezért jövedelmezőnek kell lenni a telepnek. A mérleg nem jó, mert a gépek értékéből nem irtak le semmit. De azért bizik a jövőben s a házi kezelésben. Ha nem szavazná meg az előterjesztést, bizalmatlanság volna a jövedelmezőség iránt. Ezután a Ganz-czég mellett szól. Rátér a villamos vasutra. Attól fél, hogy ha most a villamos vasut részére beszerzik az átalakítót és accumulatorot, akkor a vasutársaság újabb engedményeket követel a kényszerhelyzetbe jutott várostól. A tanács szerezzon biztosítékot erre nézve még az átalakító stb. beszerzése előtt. Ezzel a figyelmeztetéssel elfogadja az előterjesztést.

Dr Moskovits József belátja, hogy szűk égvan a kibővítésre, de egészben nem fogadja azt el, mert a város érdekeit nem látja megóva. Megtakarításokat lehet tenni. Hiba volt, hogy már a létesítésnél nem irtak ki a gépekre pályázatot s szakértő vélemény nélkül Ganznak akarják kiadni a megrendelést . . .

Balogh Döme: Bordé Ferencz!

Dr Moskovits József: így állott elő az óriási tulkiadás. Kis körzetet vettek fel, amelyet bővíteni kellett. Most is bele megy a város a Ganz előadásába, pedig már okulhatott volna. Hiba, hogy ily nagy münél a pályázatot mellőzik s pár hazai céget kérdeznek csak meg. Olyanokat szólítottak fel pályázatra, akik nem is készítenek ilyen gépeket, hanem más gyárban csináltatják. A villamos telepen egy gép sem kifogás:alan, amelyeket a Nickolsohn czég készített s a Ganz-czég szállított. Más magyar gépgyár is van, de ezeket nem hívták fel. A gőzgép és a dinamógép különálló, lehet másnál készíttetni. A Ganz-czeggel szemben bizalmatlan. A futódaru is drága és szűkségtelen. A Körösvíz bevezetése szintén felesleges, mert ott a Pecze a telep mellett, az megtelel, több gyár használja. A sürgősség nem indokolt, mert nem kell 7 hónap a gép elkészítésére. Nyílt pályázatot hirdessenek s rendkívüli közgyűlés elé terjesszék az eredményt.

Dr Adorján Emil nem tartja a kérdést oly sürgősnek, mert a vasut még nem lesz

kész az őszre, a vízműtelep üzeme biztosítva van s ezért nem kell beleugorni egy félmillió kiadásba. A pályaudvar, posta vár egy hónapot a világitásra. Éppen így nem sürgős a Körösvíz bevezetése sem. Ha most a kibővítésre megszavazunk 500,000 koronát, az belekerül 800,000 koronába. Elfogadja a halasztási indítványt, azzal, hogy annak idején nyomassák és osztassák ki a javaslatot.

A villamos igazgató nyilatkozata.

Ezután Belányi Imre villamos telep igazgató adta elő felvilágosításait. Azért sürgős a kérdés eldöntése, mert a folyton szaporodó magánfogyasztókat a mostani két géppel és a rossz kis géppel nem tudja ellátni már a közel jövőben sem, pedig erre a szabályrendelet kötelezi a telepet. A kérdés megoldható egyelőre egy 300 kilovattos géppel, de ő a 600-as nagyobb mellett van, mert később csak kellene még egy kisebb gépet beszerezni s a két 300 kilovattos sokkal drágább, mint az egy 600-as. Ezzel 15-20 évre el lenne látva a telep s az esetleges nagyobb fogyasztó jelentkezését és ellátását is megbírná. A nagyobb gép biztosabban is működik s a személyzet és olajban is megtakarítás van, ami két kisebb gépnél megfordítva áll. Felszólítottak több gyárat is ajánlattételre. Részletezi a pályázat eredményét. Ő a Ganz-czég ajánlatát pártolja nemcsak, mert olcsóbb, de legmegbízhatóbb is. A szállításnál az igazgató megvédi a város érdekeit s rossz gépeket nem vesznek át. A sürgősségre kijelenti, hogy a törvényhatóság elvetheti a javaslatot, de ő akkor nem vállal felelősséget. Kimutatja, hogy a telepnek ma 1250 fogyasztója van 20,500 lámpával, mert a villanyáram olcsó. (Ellentmondások.) Ezután egy költségvetés tervezetét mutatott be, amelyből konstatálja, hogy az újabb befektetés törlesztésére meg lesz a fedezet. Újabb befektetésre 10-15 évig nem lesz szükség, sőt 5-6 év múlva szép eredményt tud a telep felmutatni, kéri, hogy ezt várják be. Az emelő darura szükség van nagy géprészek kiemelésénél. — Hogy jó-e a Pecze vize, azt meg fogja vizsgálni, hogy nincsenek-e benne olyan alkatrészek, amelyek a gépeket megrontják. Tanulmányozni fogja a kérdést s ennek alapján előterjesztést tesz.

Dr Radó Ignác tudomásul veszi, hogy legalább 10 évig nem kell újabb kibővítés, de arra nézve is szeretne megnyugtatót, hogy a kibővítés folytán nem kell-e a vezetékeket is kicserélni? A gépekre vonatkozólag pályázat nem volt kiírva, csak tudakozódás. Ez pedig semmi. Felesleges a Körözs vizét bevezetni. Hisz több nagyobb gyár a Peczéből és ártézi kutból szerzi be vízszükségletét. Ha elhalasztják most a kérdést, azt hiszi, hogy sok más dolog is kimarad még a város javára a mostani javaslatból.

Dr Moskovits József fejtegeti, hogy a gép és kazán, valamint a dinamó-gép független egymástól s különböző gyárakból lehet beszerezni. Mindegyikre írjanak ki nyilvános pályázatot egységes terv alapján. Ha a halasztást el nem fogadják, külön indítványt tesz a Körözs víz bevezetése tárgyában.

E héten következő alkalmi cikkek árusíthatnak ki:

Silk sephir, blousokra alkalmas 9 kr. Luisin selyem, minden szín 52 kr.
 Plissé sephir ruha és blousokra 13 kr. Iadisch batiszt, 120 széleses 49 kr.
 Delain remek minták — — 18 kr. Rojtos türülköző — — — 5 kr.
 120 cm. széles gypju blouse kelmék 31 krtól 250-ig
 Legjobb minőségű rumbu gi és creas vásznak, schrol schiffonok, férfi és női fehérneműek, damast árúk, szintén hasonló olcsó árban.

Costüm kelméket csak a legjobb minőségűekben tartok raktáron, mert olcsóbb anyag nem érdemes az elkészítésre.

Tisztelettel.

23-31

TELCSER MÁTYÁS
 divatárúháza.

Olcsóbb világítást.

Dr. *Hoványi Gyula* kéri a polgármestert, hogy tegyen egy ígéretet neki, de azt váltsa be, nem úgy, mint a multkor. Majd rátér a dologra. Ez évben nem lesz villamos vasut, de hogy mikor épül ki, erre szeretne a polgármestertől biztos ígéretet.

Azért kívánja ezt, hogy nyugodtan szavazhasson. Kifogásolja, hogy amíg a magánosok 70 fillért fizetnek az áram kilovattjéért, a kávéházak és más nagy fogyasztók 10 fillérért kapják ezt az árammennyiséget. — Miért nem lehet a polgároknak is ilyen olcsón adni, hisz ezek a legnagyobb fogyasztók. Azt véli, hogy ha belemegy a város a kibővítésbe, ezzel várhatnak egy hónapot s szállítsák le az áram árát hektovattonként 7 fillérről 6 fillérré. Több lesz a fogyasztó s a lakosság javát kell keresni.

Rimler Károly kijelenti, hogy nem rajta mulott ígéretének a be nem váltása. A személyét érintő ügyben a jövő hónapban megteszi előterjesztését. A villamos vasut kérdésében mindig kimélet nélkül fáradozott s emberi számítás szerint meg is lesz. A miniszter 6 hónapot tűzött ki a tervek beadására, de ő azon igyekezik, hogy két hét alatt beérkezzenek a részlettervek.

Dr. *Halász Lajos* azt kéri, hogy az összes gépekre együtt írják ki a pályázatot, hogy egy vállalkozó legyen felelős. Az építésekre pályázatot irjanak ki. A Körösvíz és a villamos vasutat érintő dolgokra vonatkozó részt kapcsolják ki a javaslatból, a daru beszerzését pedig teljesen ejtsék el. A kölcsön felvételéről később, a fejleményekhez képest határoznak.

Megfordult a hangulat.

Dr. *Hoványi Géza* szólalt fel ezután. Azon kezdte, hogy látja, miszerint leszavazzák a javaslatot, de mégis felszólal, hogy elhárítsa magáról a felelősséget a leszavazásból bekövetkező bajokért. Az igazgató kijelentette, hogy nem vállal felelősséget arra nézve, hogy nagy gép nélkül elláthatja a fogyasztókat világítással. A késedelmes beterjesztés oka az, hogy az ügynek végig kellett menni a városi retortákon. Előreláthatólag még sok új ház is be fogja vezetni a villanyt, s a közgyűlésen a felelősség, ha a várost anyagi kár éri. A gépet meg kell rendelni mielőbb, a kibővítés többi része még várhat s ezeket megvitathatják később. A szakértő, *Hoor Mór* azt mondta, hogy 7 hónap alatt készíthetik el a gépet, az az ok a sürgősségre. Egy helyen a felelősség szempontjából szükséges a gépeket megrendelni, még ha drágábban is. Adják meg a felhatalmazást a tanácsnak a gépek megrendelésére. Még egy fontos érvet hoz fel. A rossz kis gép helyett a Ganz-czég egy jó kis gépet ad, de erre a telepnek már nincsen szüksége. Míg ha Ganz szállítja a nagy gépet, a rossz kis gép árát, 37,000 koronát leszállítja a nagy gép árából. Tehát itt 37,000 korona is kérdésben forog.

Dr. *Hoványi Gyula* az előadottakból meggyőződött, hogy a nagy gépre sürgős szükség van s így a javaslat ezen részét elfogadja, a többire nézve pedig a halasztást fogadja el.

Dr. *Stokker József* arra kér határozott választ, hogy a mostani vezetékek megbírják-e a nagyobb terhelést, vagy azokat újból kell készíteni s fel van-e ez most véve. Kifogásolja továbbá a Sziglieti-utca sarkán felállított transzformátor-ház alkalmatlan elhelyezését.

Belányi Imre igazgató újból felszólalt. A gép elkészítésére minden gyár 7 havi időt kö-

tött ki. Ha még márcziusban megrendelik, október végére lesz kész, amikor már szükséges; pedig még próbákat is kell tartani. — Újból kéri a gép megrendelésének kimondását. A vezetékek kicserélésére s más szükségekre 68,000 korona van felvéve. Arról szó sincs, hogy az összes vezetékeket ki kellene cserélni.

Dr. *Adorján Emil* a tanács eljárását meg gondolatlanok és könnyelműnek tartja, azért, hogy ilyen kényszerhelyzetbe hozza a törvényhatóságot. Nyolcz napon belül rendkívüli közgyűlést tartsanak s azon alapos megismerés után tárgyalják a kérdést.

Hlatky Endre azt látja, hogy itt tulajdonképpen nem 500,000, hanem csak 164000 koronáról van szó, amennyibe a gépek és kazán kerülnek. A felelősség nyomása alatt áll, mikor a villamos igazgató azt mondja, hogy felelősséget nem vállal arra nézve, miként tud-e elég világítást adni a nagy gép nélkül. Diszkréditálni pedig nem szabad a villamos művet. Másrészt pedig ott van a rossz kis gép, e helyett ujat a Ganz-czég s a városnak pedig nincsen rá szüksége. Ez 37000 koronát képvisel, ami a nagy gép révén megtérül. Ennyit nem hoz be az árlejtés. Ezért a javaslatnak a gépre vonatkozó részét elfogadja.

Dr. *Halász Lajos* a határozatba kéri kimondani, hogy a kis gépért 37000 korona a város javára marad.

Komlóssy József kijelenti, hogy a rossz gépet vissza bocsátotta a tanács a Ganz-czégnek.

Ezután elhatározták, hogy a gép és kazán megrendelésére felhatalmazzák a tanácsot, a többi kérdésekre nézve pedig esetről-esetre tegyen a tanács javaslatot.

Este fél 7 órakor volt vége a vitának s így a még hátralevő ügyeket ma, szombaton tárgyalják.

A háboru.**Kuropatkin körülzáratása.**

London. márczius 10. A »Daily Telegraph« jelenti Tokióból tegnapi: Itt az a hír terjedt el, hogy az orosz hadsereg közepét körül fogták. Később ezt a hírt megerősítette egy távirat, amely azt mondja, hogy 200.000 oroszot levágtak.

Tokió, márczius 10. (Saját tud. táv.) A japánok elvágtak 200,000 emberből álló orosz centrumot a szárnyaktól. Az északi szárnyat szétszórták, a nyugati szárnyat pedig körül fogták. Nogi tábornok csapatai a Karbin felé vezető uton, Oku csapatai pedig a Vladivosztoke felé vezető mandarini uton, vonulnak előre. A harc már nem Mukden bevételéért, hanem az orosz centrum léteért folyik.

London, márczius 10. A »Morni g Post« jelenti a harctérről, hogy az északi és nyugati szárnyakon a harc már szünetel. Az oroszok elsáncolták magukat. Amennyiben a japánoknak sikerül itt is diadalt aratni, az orosz sereg teljesen megsemmisül.

Hosszas ágyuzások Mukdennél.

London, márcz. 10. A Reuter-ügynökségnek jelentik Mukdenből 8-án délelőtt 10 órakor: Most a japán haderőkre, a melyek tömegesen jönnek a vasuti sinuton, az észak felé fekvő régi császári sirok környékéről, heves ágyutüzet irányítanak. Itt ugyanis új az orosz csapatok tömörültek, hogy a japánokkal szembe szálljanak. A sinpártról nyugatra lévő szűk területet dél felé is katonaság tölti meg. A japánok gyorsan észak felé törekednek és körülzárják az oroszok jobb szárnyát. Tegnap

este, az előnyomulás előtt, az egész déli harczéltre tüzeltek és a lövöldözést éjszaka is folytatták. Hajnalban Mukdenben annál inkább volt hallható az ágyudörgés, mentül jobban közeledett az ágyuzás észak és nyugat felé.

Örömmámor Tokióban.

Budapest, márcz. 10. (Saját tud. táv.) A japánok győzelme hírére az egész japán főváros örömmámorban van. A nép tarka nemzeti zászlókkal járja be a várost, Banzáj kiáltások közepette.

Orosz aknák.

Budapest, márcz. 10. (Saját tud. táv.) Az oroszok régi hadállásukba aknákat raktak le és ebbe akarták bele csalni a japánokat. Az oroszok terve azonban nem sikerült, mert a japánok észre vették a cselt és ártalmatlanná tették az aknákat.

A legénység kiéhezett.

Budapest, márcz. 10. (Saját tud. táv.) Mukdennél a legénység már ötvennégy óra óta nem evett s így teljesen ki vannak éhezve. A harc azért egyre tart a legelkeseredetebben. A város megszállása minden perczen várható.

A háboru végnapjai.

Budapest, márcz. 10. (Saját tud. táv.) Londonból jelentik, hogy az orosz-japán háboru a végnapjai felé közeledik. Pár nap mulva a mandzsuri harctéren oly borzalmas csata várható, minő a világtörténelemben kevés van feljegyezve.

A küzdelem egyre tart az ellenséges felek között s az oroszok annyira ki vannak merülve, hogy csak még pár napig képesek a küzdelmet folytatni.

Mukdent megszállották.

Budapest, márcz. 10. (Saj. tud. táv.) Tokióból jelentik, hogy a japánok ma délelőtt 10 órakor megszállották Mukdent.

UJDONSÁGOK.**TÁJÉKOZTATÁS.**

Márcz. 16. Kath. Szabad Liceum böjti estélye.
Apr. 6. Kath. Szabad Liceum böjti estélye.
Apr. 29. Kath. Szabad Liceum zárünnepélye (estélye.)

* **Személyi hír.** *Bémer József* a lazarista atyák vizitátora s az irtalmas nénék igazgatója, ki néhány napot Nagyváradon töltött, hol az irtalmas nénék rendházait vizsgálta meg, tegnap Nagyváradról elutazott.

* **Nagyböjti ájtatosságok.** Az Üdvözítő kinszenvedésének emlékezetére rendelt nagyböjti időszakban erősebben megnyilatkozik a keresztény hitek hitbuzgalma; a böjti istenitiszteletek alatt megtelnek a templomok a hitek tömegével. Az első nagyböjti szent beszédek ezuttal is óriási közönség hallgatta végig a nagyvárad templomokban. Szerdán délután a Premontrei-rend templomában *Serly Viktor* segédlelkész, csütörtökön délután a várad-velencei plebánia-templomban *P.-Lukács* kapuczinus exprovincziális, tegnap pénteken délután pedig a Szent-László-templomban dr. *Lestyán Endre* segédlelkész tartották meg az első nagyböjti ájtatosságokat.

* Somogyi felebbezésének sorsa.

Somogyi Károly szinigazgató tudvalevőleg megfelebbezte a belügyminiszterhez a törvényhatósági bizottságnak mult évi október hóban tartott közgyűlésében hozott azon határozatát, hogy a szini évad tartama alatt műlovardai és orfeumi előadások is engedélyezhetők. A belügyminiszteriumban most intézték el a felebbezést s pedig olyképen, hogy további eljárás végett visszaküldték a tanácshoz.

* **Keresztuti ájtatosság.** A helybeli kapuczinus rendi templomban a böjt vasárnapjain délután 3 óraker a hívek a keresztuti ájtatosságot végzik a zárdaönök vezetése mellett. A keresztuti ájtatosságon résztvevő hívek busuban részesülnek. Ugyancsak vasárnap délután tartják a keresztuti ájtatosságot a *székesegyházban*, hol az ájtatosságot egyik kanonok, a székesegyházi főesperes végzi.

* **A fővárosi zsurnalisztika köréből.** Loránt (Löw) Dezső kilépett a *Független Magyarország* szerkesztőségéből s helyébe, mint felelős szerkesztő Perczel Móricz lépett, Bakonyi Samu pedig főmunkatárs lett; főszerkesztő továbbra is Lengyel Zoltán marad.

* **A polgárság márczius 15-iki ünnepe.** Városunk polgársága erősen készül márczius 15-ikének megünneplésére. A polgárság d. u. 3 óraker gyűl össze a Szt. László téren, ahol a megnyitó beszédet Szokoly Tamás tartja. Lesz több szavazat és közreműködnek az összes dalkörök. Az ünnepi beszédet Adorján Emil dr tartja. Szép mozzanata lesz az ünnepségnek az új, gyönyörű selyem zászló felavatása Halász Lajos dr beszéde kíséretében. A záróbeszédet Stokker József dr, a 48-as kör alelnöke tartja. Este társasvacsera lesz a Fekete Sasban, melyen egy ezüst serleget avatnak fel Kossuth emlékére. Ugy a zászlót, mint a serleget a pártnak egyik *előkelő tagja adományozta*.

* **Székely-magyar iparos tanoncz otthon.** Mióta a kivándorlás nagyobb mérvet ölt s a székelyföld lakóira is ránehezedett az élet mind sulyosabb terhe s a derék székely góbék is itthagyják ősapáik földjét s derecsdó fejjel is új életet kezdeni átvitorláznak az újvilágba, vagy kivándorolnak Romániába, komoly akció indult meg a székelyek megmentése érdekében országszerte s a kormányfigyelme is a székelyek felé fordult. Az országos akciónak szüleménye volt a székelytársaságok alakítása, melyek kétségkívül szép eredménynyel dolgoznak a székelyek érdekében. Ilyen társaság két évvel ezelőtt Beszterczén is alakult. Rövid fennállása óta székely-magyar cselédleány iskolát alapított, továbbá a székely ipar fejlesztése körül szerzett érdemeket. Most pedig székely-magyar iparos tanonczotthon létesítését tűzte ki célul, melyben székely serdülő ifjak otthont nyerve, derék iparosokká képeztetnének ki s ott lábra állítva őket, biztos megélhetést nyújtanának nekik. A beszterczei székely társaság most országszerte gyűjtést rendez a tanonczotthon javára, mert ez nagy pénzáldozatba kerül. A társaság Nagyvárad városához is küldött egy gyűjtőívet.

* **Iparos ifjak adománya a Szacs-vay szobor javára.** A nagyváradai iparos ifjak önképző egyesülete mult évi szeptember hó 18-án a Szigligeti-színházban műkedvelői előadást rendezett. A város a színházat oly feltétellel adta át az iparos ifjaknak, ha a tiszta jövedelem kétharmad részét átengedik Nagyvárad első népképviselőjének Szacs-vay Imrének emelendő szobor alapja javára. Az iparos ifjak ehhez képest 60 korona 66 fillért juttattak tegnap Rimler Károly polgármester kezéhez.

* Új közgazdasági lap Nagyváradon.

Rövidesen új szellemi termékkel gyarapodunk. Kollegánk Marton Manó, a Nagyvárad szerkesztője szerkesztésében havonta kétszer megjelenő közgazdasági szaklap fog megindulni, mely a kereskedők és iparosok érdekeit fogja szolgálni, csupán kereskedelmi és ipari kérdésekkel foglalkozva. A lap kiadója Csávás Gyula, a jóhírnévnek örvendő Szent László nyomda bérlője lesz, ki a legszebb kiállításban fogja a lapot megjelentetni. Marton Manó a lap megindíthatása iránt tegnap adta be a kérvényt Nagyvárad város polgármesteri hivatalához.

* **Öngyilkos kuriai bíróné.** Fényben jólétben, előkelő sorban élő uriaszony — egy kuriai bíró felesége — vetett véget tegnap hajnalban irtózatosságon életének. Dr Vavrik Antal kuriai bírónak, a budapesti királyi ítélőtábla tanácselnökének 55 éves felesége, szül. Hofer Mária, tegnap reggel négy óraker levette magát a Váci-körút 54. számú ház harmadik emeletéről és szörnyet halt. Hogy mi vihette a szerencsétlen uriaszonyt erre a végzetes tette, azt még a hozzátartozói sem sejtik. A Váci-körút 54. szám alatti ház második emeletén, a 14. számú nagy lakásban majdnem 19 esztendő óta lakik dr. Vavrik Antal kuriai bíró a feleségével. A legpéldásabb családi életet éltek s rajongással csüggték egyetlen leányukon, dr. Steffanits István királyi tanácsosnak, a vallás- és közoktatásügyi miniszterium egyházi javaslat-kezelő ügyosztálya jogügyi tanácsosának a feleségén. Boldogságuk akkor lett teljes, mikor mintegy másfél évvel ezelőtt Steffanitsék is a Váci-körút 54. számú házba, a III. emelet 21. számú lakásába mentek lakni. — A két család ugyszólván állandóan együtt volt. Vagy Steffanitsné hozta le két kis gyermekét a nagymamájukhoz, vagy Vavrikné ment föl a leányához s délutánokon keresztül eljátszott a kis unokákkal. Ennek a szép családi életnek vagy másfél hét óta vége szakadt. Vavrikné ideges lett, nem tűrt meg maga mellett mást, csak Mikó Mária nevű szobaleányát. Az uriaszony állandóan heves főfájásról panaszkodott. Aggódo családja orvost hivatott, aki muló természetű idegbajt konstatait és pihenést ajánlott. — A beteg hűségesen be is tartotta az orvos rendelkezését. Nem feküdt ugyan le, de naphosszat mozdulatlanul ült az ablak mellé, elhelyezett kényelmes karosszékekben s pihent. Hamarosan azonban nagy változáson ment keresztül az uriaszony. Teljesen elvesztette türelmét s nem tudta tűrni betegségét. Így követhette el csak a végzetes tettet. A szobalánynak tegnap reggel, mikor takarítani ment, föltűnt, hogy az előszoba ajtaja nyitva van. A legnagyobb óvatossággal, csöndben végezte a dolgát, nehogy valahogyan az urnőjét felkeltse. Háromnegyed hét óraker Bernstein Teréz szakácsnő süteményért ment a pékhez. Mikor a földszintre ért, a legnagyobb rémületére, nagy vértócsában emberalakot látott a lépcsőházban feküdni. Majd hívta a házmesternét s mikor megnézték, mindakettőn rémülten sikoltani kezdtek:

— Jézus Mária, a méltóságos asszony!

A nagy jajveszékélésre óriási embertömeg csődült a lépcsőházba. A szakácsnő fölrohant az emeletre, a házmesterné pedig a mentőkért telefonált és rendőrt hívott. Mikor Vavrik bíró a felesége rettenetes sorsáról értesült, annyira megrendült, hogy hosszú ideig szólni sem tudott. Aztán könnyes szemekkel felment a harmadik emeletre, lehívta magához a leányát és a vejét s ott óvatosan, kiméletesen elmondta nekik a rettenetes szerencsétlenséget. Szívet rázó jelenet játszódott le ekkor a szobában. A halotthoz egyikük sem mert lemenni. Féltek a borzasztó vizionlátástól. A holttest háromnegyed tíz óráig maradt a lépcsőházban, akkor szállították a törvényszéki orvostani intézet halottas házába. A rendőrség részéről Tóth Imre rendőrfogalmazó jött ki az inspekciós rendőrorvossal, aki megállapította, hogy az urnő halálát többszörös csonttörés és agráz-

kódás okozta. A vizsgálat folyamán dr Tóth Imre kiderítette, Vavrikné reggel négy óra felé felöltözve, de cipő nélkül, harisnyában hagyta el a hálószobáját. Bement a konyhába, magához vett egy számolyt s azzal együtt fölment a harmadik emeletre. Ott a korlát mellé letette a számolyt, ráállt s így vetette magát a földszintre. Esés közben olyan erővel ütődött neki az első emelet egyik korlátvasának, hogy az kitörött.

* **Szidoli cirikus Nagyváradon.** Még javában benne vagyunk a színházi szezonban s már akad, ki gondoskodik Nagyvárad közönségének a nyárára is szórakozásról. Szidoli Czézár műlovarda tulajdonos tegnap kérvényt juttatott Nagyvárad város rendőrfőkapitányához, Gerő Ármínhoz, melyben engedélyt kér arra, hogy Nagyváradon június 1-től, augusztus hó 31-ig ponyvával fedett sátorban cirikuszi előadásokat rendezhessen a város valamely forgalmas közterén s e célra alkalmas hely kijelölését kéri. Az engedélyt az előadások megtartására biztosan megkapja Szidoli s így a közönség azon részének, melynek anyagi viszonyai s egyéb körülmények nem engedik meg, hogy a nyár melege elől fürdőbe menekülhessen, alkalma lesz a nyári estéken tánczó ménekben, bámulatos légtornász mutatványokban s a Dummer Guszti viczeiben gyönyörködni.

* **A „Borszem Jankó“ bojkottálása.** Az a hazafias érzést durván sértő vers, mely a a fent czimzett élcslap egyik februári számában »Memento« czimvel látott napvilágot széles e hazába visszatetszt szült. Ennek adott kifejezést tegnap választmányi ülésén a nagyváradai tisztviselők Otthona is, midőn kimondotta, hogy a megjelent vers fölött megbotránkozásának kifejezést adva, helyiségeiből egyszer s mindenkorra kitiltja a lapot.

* **Névmagyarosítás.** Schlésinger Izsák nagyváradai lakos s kiskoru gyermekei Zsigmond, Emilia és Schlésinger Tóbiás vezetéknévüket »Sipos«-ra változtatták.

* **Felolvasó-esték Debreczenben.** Márczius idusa közeleg. Ami a tavaszi szellő érintésére, a magyar néplelekben feltámad, az mind hangot talált a debreczeni kath. főgimnázium disztermében márcz 9-én tartott felolvasó estén. Az első szám: Herodek Kerner »A magyar dal« czimű melodramája volt. Ami hatást a kíséretben kifejthet a hangszerelés, azt pompásan elérte a katonai zenekar, amit színezhettek az énekkar, azt bravurosan megtette a kath. tanítónőképző intézet énekkara (mindkettő Husz Lajos tanár lelkes vezetése mellett), de ez a kíséret csak hozzá méltó szavazatnak képezte aranyos keretét: Riess Elise adta elő nyugodt biztossággal, de lobbanó lelkesedéssel s erőteljes szavazással a magyar nemzet változó dicsőségét és gyászát s végre is újra éledését s rendületlen hazafisága »Szózatát«. A második számban Fábán Margit művészete ragadta el hallgatóit Erkel F. Bánk-bán operájának egy részletével (Ridly C. Scéne delirante) melyet hegedűn játszott biztos kézzel s gyakorlat technikával, zongorán pedig Hoffmann Margit kisasszony kísért. A harmadik számot Roszkowits Arthur, szerkesztő ügyes elbeszélése adta a szakadégharc leveretése után Amerikába menekült 42 magyar emigrans márczius 15-iki ünnepélye a hajón. A negyedik szám kedves énekszám volt. Kovács Margit énekelte Jóna Kálmán zongora kísérete mellett Tarnay »Szállnak a szalak« cz. dalát. Ötödik szám Csiky László színművész szavazata, ki remek alakítását tüzes lélekkel töltötte ki Jakab Ödön »Márczius 15-re« cz. költeményének, majd Jókai Mór »A holt költő szerelme« cz. melodramájának (zenéjét Irta Liszt Ferencz) előadásában, melyet zongorán Huber Miksa karnagy kísért. Végül következett a hatodik és utolsó számmal záródott a magasán indult s mindvégig e nivón maradt felolvasó est; Súlyom Antal énekelte Rác Károly zenekara

mellett »Régi és új magyar népdalok«-at s jól iskolázott és szépen gördülő bariton hangját ujrába is óhajtotta a közönség hallani s honorálta is szépen tapsokkal.

* **Elhunyt urinő.** Sulyos csapás érte a nagyváradi pénzügyigazgatóság egyik derék tisztviselőjét, *Kaminszky János* titkárt. Neje *Kaminszky Jánosné* szül. *Braumberger Irma* tegnap reggel elhunyt. A jó családanya, derék urinő elhunyt széles körökben keltett őszinte részvétet. Két gyermek maradt árván. Az elhunyt urinő igen előkelő családból származott, *Braumberger József* cs. kir. őrnagy leánya volt s egyik testvére herceg *Sulkovszky* Viktorné. *Kaminszky Jánosné* temetése holnap délelőtt fog végbemenni fél 12 órakor a Kálvária-utcai gyászházból. A mélyen sulytott család a következő gyászjelentést adta ki:

A legmélyebb fájdalommal tudatjuk rokonaink és hozzátartozóink nevében is, hogy a legönfeláldozóbb hitves és édes anya, legjobb gyermek és testvér *Kaminszky Jánosné* szül. *Braumberger Irma*, folyó hó tizedikén reggeli fél 8 órakor, életének 44-ik évében jobb létre szenderült. A drága halott földi maradványai folyó hó 12-én délelőtt fél 12 órakor fognak Kálvária-utca 4. sz. háznál a róm. kath. egyház szertartása szerint beszentelteni, az olasz-i temetőben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent miseáldozat folyó hó 13-án d. e. 10 órakor fog a Premontrei-rend templomában az Egek Urának bemutatni. Mely végtisztességtételre az elhunyt rokonai, barátai és ismerősei tisztelettel meghívotnak. Nagy-Várad, 1905. márczius 10. Áldás és béke lengjen porai felett! *Kaminszky János* mint férj: *Olga* és *Janika* gyermekei. *Braumberger József* cs. és kir. nyug. őrnagy mint édesatyja. *Becker Józsefné* és herceg *Sulkovszky* Viktorné mint testvérei.

x **A Lloyd kávéház orfeumában** *Ferenczy Kamilla* közkedvelt baritonista nagy sikert és sok tapsokat aratott már első fellépésekor, új szerepében, mint *Kukoricza Jancsi*. *Grünau Poldi* hírneves komikus, ma mint *Kukoricza Aron* lép fel kacagató kuplékkal. Ma egy pályadíjnyertes bohózat kerül előadásra a »Nagyváradi népkonyhában«, valamint a »Regruták« kacagató bohózat. *The Ullanoff orosz ének és tánc kettős* új tánczait mutatják be. Fellépnek továbbá *Ormai Lujza* énekesnő, *Berényi Izsó* humorista, *Vida Giza* énekesnő, *Vida Teréz* tánczosnő, *Bercsényi Bella* énekesnő, valamint az összes szerződött tagok. Családi műsor. Kezdete 9 órakor. Szabad bemenet. A. n. é. közönség szíves pártfogását kéri az igazgatóság.

Uj

butor-iparvállalat

és raktár

Nagyvárada, Szent-László-tér
Rimanóczy-ház (Holdas templom mellett.)

E napokban megnyílik a mai kor minden igényeinek megfelelő **szalon, ebédlő, háló, fürdő, szálloda és kávéházi berendezési vállalat** és saját kárpitos- és asztalos műhelyem, hol minden e szakmába előforduló munkák úgy hazánk, mint külföldön 18 éven át szerzett gyakorlati és elméleti képzettségem szerint saját vezetésem alatt készülnek.

Tisztelettel

Büchler Márton.

Helybeli és vidéki telefonszám 584.

x **Mulató a Szabó vendéglőben.** Takács Ilona opera énekesnő lép fel ma először Szűcs Laczi társulatával a *Szabó* vendéglőben. *Takács* (Thurzó) Ilona, kit az igazgatónak rendkívüli anyagi áldozatok árán sikerült társulatához szerződtetni, évekig ünnepelt primadonnája volt a legnagyobb vidéki színházaknak, most külföldi utjáról visszatérve, rövid vendégszereplésre rándult le Nagyváradra, hol bizonyára sokan fognak remek hangjában gyönyörködni, fellépnek még *Háber* szájharmonikus művész, ki remek számaival valóságos elragadja a hallgatóságot. Nagyon tetszenek *Bocskay* kitűnő tréfás s nagy hatással szokott énekelni *Papp Ferencz*, a jeles baritonista is, aki a nótakirály társulatának erőssége volt. A műsor utolsó és leghatásosabb száma *Farkas Imre* jeles poéta »Vén cigány« című melodramája, a mit a direktor ad elő igaz szép hatással. — A kitűnő ételeken és italokon kívül figyelmes kiszolgálásról is gondoskodik a tulajdonos. Előadás után *Varga Stefi* jeles fiatal cigányprimás zenekara játszik.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Szombat: János vitéz.

Vasárnap: János vitéz.

János vitéz. Ma este kerül színre János vitéz daljáték először az új kiosztásban. A második kiosztás személyzete teljes ambícióval megy ma este a harcba s ha az előjelek nem csalnak, úgy nagy sikerre van kilátás. *Arady Aranka* pompásan találja a czimszerepet, úgy *Garzó* (király leány), *Szatmáry* (a király), *Rédeinek* jól fekszik a hangjába *Bagó* trombitás szerepe, — míg *Anday Terka* sok bájjal ruházta fel Illus szerepét, amellyel igen szépen éneklis. *Sümei* hangjának strázsamester ének partija. Új lesz *Verő Janka* is a »Gonosz mostoha« szerepében. Szóval a második kiosztás személyzete teljes ambícióval igyekszik a babér megszerzése érdekében.

János vitéz bérletszünetben. Holnap vasárnap, — tekintettel az országos vásárra — a színház igazgatója »János vitéz« vasárnap esti előadását bérletszünetben tartja. A t. bérletjegyeit vasárnap déli 12 óráig fentartja a színház pénztára.

Rip-Rip. Ez a pompás operett kerül vasárnap délután 3 órakor félhelyárakkal színre a Szigligeti színházban. A czimszerepet *Horváth Kálmán*, míg *Lisbettet* — *Vlassák V.*, a két hegyek szellemét — *B. Koppán Margit* éneklis. A többi szerep marad az ismert kezekben. A vasárnapi előadásokra már ma d. u. 3 órától lehet jegyeket előre váltani.

EGYESÜLETEK.

1444 katolikus egyesület.

A katolikus társadalmi akció, ha a pusztaszámadatokból következtetni lehet, ugyancsak erősnek mondható tíz évi küzködés után. *Gyürky Ödön* dr. a »Társulati Értesítő«-ben most közli az 1904 év végén fennállott katolikus egyesületeknek statisztikáját. Ime a kommentárt feleslegessé tevő számok:

I. *Katolikus, tudományos, irodalmi és kulturális egyesületek* és pedig: Országos egyesület 4, vidéki egyesület 3, katolikus főiskolai ifjúság egyesületei 23, katolikus ének- és zeneegyesület 32, önállóan működő katolikus népkönyvtár 50, összesen 112. — II. *Katolikus társadalmi egyesületek* és pedig: Katolikus körök és olvasóegyletek, élén a Katolikus Egyesületek Országos Szövetségével 515, katolikus ifjúsági egyesületek 106, összesen 621. — III. *Katolikus szociális egyesületek:* Katolikus Legényegységek, vezetőjük a Katolikus Legényegységek Országos Szövetsége 95, Keresztény munkásegységek a Keresztény Szociális Egyesületek Országos Szövetségével

élükön 23, katolikus munkások egyesületei 6, katolikus tanonczvédő egyletek és otthonok 10, összesen 134. — IV. *Keresztény karitás szolgálatában álló egyesületek:* Szent Vincze-egyletek 25, oltár-egyletek 13, katolikus nőegyletek 34, katolikus temetkezési egyletek 83, katolikus jótékony-egyletek 21, Pádai Szent Antal egyletek 6, keresztény mértékletességi egyletek 8, katolikus templomépítési egylet 7, összesen 197. — V. *Keresztény gazdasági egyletek, szövetkezetek:* Katolikus nyomdai részvénytársaság 3, katolikus takarékmagtárak 19, keresztény szövetkezetek az Országos Keresztény Szövetkezeti Központ kötelékében 238, keresztény szövetkezetek központi kötelékén kívül 120, összesen 380. Összesen tehát 1444 katolikus intézmény élt és működött az 1904. év végén.

Amint a fenti kimutatásból kitetszik, nincsenek ideszámítva a katolikus ájtatossági, temetkezési, templomépítő stb. egyesületek, amelyeknek száma szintén legalább is 1500.

Igazságszolgáltatás.

A munkások Petőfi-szobránál. A szociálisták múlt évi márczius hó 13-ikán, vasárnap szabadság-ünnepet tartottak, melyen erősen tiltakoztak lapjaik elkobzása és cenzurálása miatt. A több ezer emberből álló tömeg a Petőfi-téren helyezkedett el. A munkásdalárdák egy dalt énekeltek, majd *Faragó Pál* szavalta el *Csizmadia Sándornak* »Forradalom« című költeményét és végül *Bokányi Dezső* a szobor talapatára állva erős szociálista izű beszédet tartott.

A budapesti királyi ügyészség *Csizmadia Sándort* a költemény tartalma miatt pörbe fogta, de izgatás ellen vádat emelt *Faragó Pál* ellen is, aki a költeményt elszavalta és *Bokányi Dezső* ellen, aki a Petőfi-szobránál beszédet tartott.

A költeménnyel néhány héttel ezelőtt az esküdtbiróság foglalkozott és *Csizmadiát* felmentette a vád alól. A büntetőtörvényszék aztán *Faragó* és *Bokányi* ellen a pör tárgyalását a tegnapi napra tűzte ki. A tárgyaláson *Szepessy István* elnökölt, a közzévalat dr. *Geszti Andor* királyi ügyész képviselte; *Bokányit* dr. *Gál Jenő*, *Faragót* pedig dr. *Bródy Ernő* védte.

A bíróság először *Bokányit* hallgatta ki. A szociálisták vezére kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert eszeágában sem volt izgatni. Azután *Faragóra* került a sor, aki föl-hívta a bíróság figyelmét arra, hogy az esküdt-szék verdiktje szerint sem izgató a költemény, így hát az sem izgathat, aki a verset elszavalja. A pörbeszéd után a bíróság a két vádlottat fölmentette. A királyi ügyész az ítélet ellen föllebezést jelentett be.

TÁVIRATOK.

Királyi kihallgatások.

Bécs, márczius 10. (Saját tud. táv.) Ő Felsége ma folytatta a politikusok kihallgatását.

Tomasics Miklós horvátszlavonországi képviselő járult első sorban a király elé, kivel hosszabb ideig beszélgetett a magyar politikai helyzetről. *Tomasics* a horvátok felfogását tolmácsolta a felségnek a magyar válságról. A kihallgatás részleteiről nem nyilatkozott *Tomasics*, mert ő csak azt mondta el a felségnek, mit a horvát képviselők pár nappal ezelőtt a lapokban publikáltak.

Tomasics 1 óra után gróf *Khuen-Héderváry* miniszterhez hajtatott, kivel hosszabb időt töltött együtt.

Zselénszky Róbert 1 óra után fogadta a király háromnegyed órás kihallgatáson.

Zselénszky a kihallgatás után a kö-

vetkezőket mondotta a reá várakozó újságíróknak:

— Én, ki különösen a közgazdasággal foglalkozom, az önálló vámterületről beszéltem legtöbbször a Felsőnek. A közös vámterületnek vagyok a híve s ezt meg is mondtam a királynak. Az önálló vámterület nagy gazdasági károkat okozna Magyarországnak, úgy annyira, hogy a szegény földműves népet két-három év alatt teljesen tönkretenné. A koalíziós kormány alakítás is szóba került a kihallgatáson s én mint a koalíziós kormány híve azt tanácsoltam a Felsőnek, hogy a hatvanhetes pártokból közösen alakítsanak kormányt, mert ezek vannak abszolút többségben. A kihallgatás eredményes részleteiről nem kívánok nyilatkozni — mondta végül Zselénszky.

Nyiry visszavonul a politikától.

Budapest, márcz. 10. (Saj. tud. táv.)

Nyiry Sándor honvédelmi miniszter ma a szabadelpártban azt a kijelentést tette, hogy aligha fogja többé átlépni a képviselőház küszöbét, mert az új kormány kinevezése után leteszi képviselői mandátumát és ismét aktív katona lesz. Nyiry azt is kijelentette, hogy nem a honvédséghez fog visszamenni, hanem a közös hadsereghez.

Nyiry utódja a honvédelmi miniszterségben valószínűleg Jekelfalussy Lajos altábornagy lesz, ki a magyar vezényszó híve s delegatusi minőségben kiváló érdemeket szerzett.

Andrássy Bécsbe megy.

Budapest, márcz. 10. (Saját tud. táv.)

Illetékes helyről az a hír terjedt el, hogy Andrássy Gyula gróf a jövőhét folyamán ismét Bécsbe megy, hogy referáljon a Felsőnek a helyzetről.

NYILTTÉR.

Értesítés.

Van szerencsénk a n. é. közönséget tisztellettal értesíteni, miszerint ismét egy első rangú üzletet sikerült megvinnünk, melyet **e hó 22-től** kezdünk elárusítani.

A raktár a következő cikkekkel áll:

500 valódi Norbert Langer és Regenhart-féle Rumburgi vásznak, ajour asztal-neműek, garnitúrák és zsebkendőkből. 120 és 140 czmtr. széles gyapjuszövetekből Blous, Pongis és Louisin-selymek, Czerna ruha-zephirek. Francia battistok, gyapju delaine, voilok, csipkék, applikatíók, ágy garnitúrák, férfi-ingek.

Mindezen cikkek a legjutányosabb árakban bocsájtjuk a vevőközönség rendelkezésére és saját érdekünkben történik, ha bevásárlásaik előtt dusan felhalmozott raktárunkat megtekintik.

Teljes tisztelettel

Kohn Márton és Tsa,
Kossuth-Lajos-u. Füchsl-palota.

REGÉNYCSARNOK.

PENELOP. 10

Angol regény.

Nelli észrevette a fiu remegő ajakáról, hogy szilaj kamaszkorának boldog napjaira gondolt s a mint fölé hajolt, hogy homlokát megcsókolja, az ő arca is elborult a szánalomtól.

— Drága testvérem! — mondá — s aztán vidámabban folytatta: Most pedig légy jó fiu s edd meg a reggelidet.

— Megpróbálom, — igérte Kenneth bágyadtan.

Nelli erre elbeszélte neki, hogy akarta a kis Donald a hólabdát megmelegíteni, minek hallatára jóízűt nevetett.

— Nelli, küld hozzám a kis öreget, hadd segítsen elfogyasztani a befőttet. Te pedig édesem, ne töltsd itt velem az időt, hanem eredj reggelizni te is.

— Elég édes és meleg a kávé? — kérde Nelli, még mindig ott maradvan ama reményben, hogy reá beszélje öcscsét az evésre, mert a beteg e reggel csak úgy kóstolhatta a leledét.

— A mit te készítesz, minden jó — válaszolá Kenneth, s szomorú tekintetét ismét a hegyekre irányozta — de most éppen nem vagyok éhes. — Nelli, azt álmodtam az éjjel, hogy megint egészséges valék s Douglással kint voltam barangolni a hegyek között. Mikor azonban a legjobban éreztem magamat, régi fájdalom felébresztett. Csak álom volt, és én mégis olyan boldog valék!

— Szegény Kenneth!

Nelli szemében könnyek ragyogtak, mert a Kenneth hangjából oly keserű csalódás volt kiérzhető, hogy nem lehetett fájdalom nélkül hallani. Nagyon lassan és szomorúan tért vissza az ebédlőbe, honnan vidám hangok zaja hallatszott s a Donald gyermekes csacsogása tisztán és élesen kivált a többiek közül.

— Donald, Kenneth azt üzenté, menj be hozzá mondá Nelli, a mint a szobába lépett, mert tudta, hogy kis kedvencüknek a jelenléte pajkossága és csintalansága jöltevőbben hat a beteg kedélyére, mint bármi más.

Donald leugrott székéről s oly gyorsan futott ki a szobából, a mint csak kislábai bírták. Ő is tudta, mint a családnak többi tagja, vagy talán inkább ösztönszerűleg érezte, hogy a szegény Kenneth vigasztalásra szorult.

Végre megjött a posta. Levelet hozott Douglastól Nelinek. Ugyanaz a levél volt ez, melyet az Algyval való beszélgetés után Chartres kastélyban írt.

Nelli arcán az öröm pirjával olvasta fel hangosan azt a levelet, melyben Douglas a Chartres kastélyban tett látogatását írta le. Penelopéről a következőt jegyezte meg.

„Chartres kisasszony hasonlít Algy barátomhoz, csak hogy sokkal szebb s olyan kedves arca van, a milyent életemben még sohasem láttam; és éppen olyan jónak s kedvesnek látszik, a milyen szép.“

— Megvan! — kiáltá Allan, igazi kamaszos rivalgással. Douglas hálába került! Végre beadta derekát az öreg! Milyen pompás tréfa! Kedves öreg Douglasom! Nelli, folytasd, kérlek. Lássuk, ir-e még valamit az istenségről?

— Nem írt többet, — mondá Nelli nevetve. Te pedig Allan, ne következtess mindjárt egy-két megjegyzésből. Midőn Nelli a levelet elolvasta a csalódás némi árnya látszott az arcán; az utóirat ugyanis, melyet többre becsült az egész levélnél mindössze, csak e néhány szóból állott:

„Algy mindnyájuknak szíves emlékébe ajánlja magát.“ Nelli e néhány szót napközben többször olvasta el.

Ugyanaz nap este a tűz mellett ült gondolkodva, álmadozva s mélyen belemerülve a tűz fényébe. Gondolatai messze jártak s bágyadtan ereszté ölébe kis barna kezét, azokat a dolgos kezeket, melyek máskor olyan ritkán pihentek. Nem csoda, édes anyja már nagyon

gyenge volt s az ő fiatal vállaira nehezedett a háztartás egész gondja s e mellett a kis Donaldot is tanította írni s olvasni. (Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Országos borvásár Sopronban.

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete f. é. április 30-tól május 2 ig rendezi Sopronban III. országos borvásárját. Ezt megelőzőleg a múlt hóban tartotta a pozsonyi II. orsz. borvásárt. Ezen a borvásáron több mint 200 termelő közel 600 borfajtával vett részt; a vásári eredmény a legvérmesebb reményeket is meghaladta. Ez azonban ez még csak kezdet. A felkeltett érdeklődést ébren kell tartanunk. Köztudomás szerint még tetemes azon bormennyiség, amely országszert eladatlanul a termelők pinczéjében hever. Nagyon ajánlatos tehát hogy a termelők a III. országos borvásáron készleteikkel megjelenjenek, melynek sikerére az eddigieknél még nagyobb szabású intézkedések tétettek. Sopron mint határszéli város és mint egy jeles termelési és kereskedelmi gócpont ily vásár rendezésére kiválóan alkalmasnak tetszik. E borvásáron kívül az idén több országos jellegű borvásár tartatni nem fog vagyis ez évben több alkalma ily kedvezmények kihasználására termelőnek nem lesz. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete igazgatósága Budapest, IX., Üllői-ut 25 szám, ahová a levelek és borbejelentések intézendők.

Értéktőzsde.

Budapest, márcz. 10.

Os-rákhitelrészvény	— — —	512.94
Magyar hitelrészvény	— — —	806.50
Leszámloló bank	— — —	464.50
Rimamurányi	— — —	514.—
Oszttrák-m. államvasuti részvény	— — —	649.—
Közuti vasut	— — —	569.50
Városi villamos vasut	— — —	339.—

A gabonatőzsde határidői.

Budapest, márcz. 10.

Buza apr.-re	— — —	19.56
Buza máj.	— — —	19.42
Rozs apr.-re	— — —	45.52
Tengeri májusra 1905.	— — —	15.24
Zab apr. ra	— — —	13.84
Repeze aug.-ra	— — —	23.20

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1905. márcz. 10-én

Magyar aranyjárdék 4%	— — —	118.90
Magyar koronajárdék 4%	— — —	98.50
Magyar koronajárdék 3 1/2%	— — —	89.45
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	— — —	98.50
Horváth-szlavon földterhermentesítési kötvény	— — —	98.50
Magyar nyeremény sorsjegy-kölesön	— — —	220.—
Titza-szab. és szegedi sorsjegy-kölesön	— — —	173.—
Oszttrák járdék papirban	— — —	99.90
Oszttrák járdék ezüstben	— — —	100.30
Oszttrák járdék aranyban	— — —	119.50
Oszttrák korona járdék	— — —	1.00
1860. oszt. államsorsjegyek	— — —	157.75
Oszttrák magyar bankrészvény	— — —	16.45
Magyar hitelbank részvény	— — —	792.50
Oszttrák hitelbank intézeti részvény	— — —	680.75
Oszttrák-magyar államvasuti részvény	— — —	664.25
20 frankos arany (Napoldor)	— — —	19.04
Német birodalmi márka	— — —	117.22
London vista	— — —	239.82

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

Nagy magtár kiadó.

Várad-Velenczén a volt, Weinberger-féle telepen. Ertekezhetni a KALAPGYÁRBAN Friedländer Hermannál. Telefon: 143.

Olcso kölcsön

Tisztelettel értesitem a pénzkölcsönt kérő t. feleket, hogy Mészáros utca 2. sz. a. (Köröspart, Siedl-féle ház, szemben a Rimanóczy szállodával)

bankbizományi és hitelforgalmi irodát

nyitottam. A pénzpiacon terén banktisztviselői és 12 éven át volt takarékpénztári titkári állásomban nyert bő tapasztalatok, valamint előkelő bankok képviselete alapján:

1. Jelzálog és hosszú törlesztéses kölcsönöket (melyekben a tőke és kamat is benn foglaltatik) 10—50 évre a lehető legrövidebb idő alatt és legalacsonyabb kamattal mellett minden előzetes díj és költség nélkül folyósítatok;

2. régebbi tartozásokat olcsóbb kamatu kölcsönökkel cserélek fel.

3. köztisztviselőknek, katonatiszteknek állami, megyei, és városi hivatalnokoknak csekély heti részletekben törlesztendő 10—15 éves személyhitelt eszközölök ki.

Mindenféle kölcsön ügyletben szívesen állok rendelkezésére és minden díjazás nélkül szolgálok felvilágosítással, utbaigazítással délelőtt 9—12-ig. d. u. 3—6-ig.

Tisztelettel

Faludi Ignác,

volt takarékpénztári titkár.

Telefon 424 szám 930.

Budapesti fogtechnikus Nagyváradon.

FOGAK

törhetetlen Vulkaint fogsorokat és szájpaddás nélküli műfogakat készít kezesség mellett.

SZÉKELY KAROLY

975. fogtechnikus,
Nagyvárad Szaniszló (Apolló)-utca. 15. sz.

„Nagyvárad Hitelbank“

részvénytársaság

(Kossuth Lajos-utca 10. sz.)

házak és földbirtokokra 10—50 évi időtartamra a legolcsóbb kamattal és a legelőnyösebb feltételek mellett

törlesztéses jelzálogkölcsönöket nyújt,

melyeket a legrövidebb idő alatt fo-

lyósít. Kölcsönkérő részről hiteles telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv és esetleg községi becsü-bizonyítvány mutatandó be. Drágább kamatozású kölcsönöket bélyeg és illeték-mentesen convertál.

Elfogad betétkönyvecskére és folyó számlára:

6 hóig elhelyezett 5°-os kamatot összeg után 5°-os fizet.

Előnyös feltételek mellett leszámítol váltókat.

Értékpapírok, ékszerek és terményekre előleget ad.

Az igazgatóság.

Erdélyi fajalmák

kaphatók, ugymint: *Batul, Ranet, Sóvári és pogácsa alma.* Kilója:

12, 14, 18, 20, 24 krajczárért. Viszont-elárusítók árendeményben részesülnek.

Raktár Színház-u. (dr. Adorján ház), és **Teleki-u. 24. sz.**

Kiadó lakás.

Nagyvásár-tér 60. szám alatt (volt Mandl-ház) első emeletén 5 szobából álló lakás mellék-helyiségekkel 1905 május 1-től, továbbá a Lukács György u. 6 szám, (volt Rómer házban) 2 szobából álló garcon lakás mindenórán kiadó.

Értekezhetni a *Polgári takarékpénztárnál.*

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

értesíti a n. érdeklődőket, hogy izzólámpa körtéket tart raktáron 3. legfeljebb 3-4 watt fogyasztással gyertyánként, melyek legolcsóbb áron kaphatók. **A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér,** homályos (matt), színes fényképző lámpák és mindennemű izzólámpa különlegességek ugyancsak kártyell áron kerülnek eladásra. Ugyanott kaphatók **nerst-lámpák** és **osmium-lámpák** gyertyánként 1-5 watt fogyasztással.

Csillárok, ivlámpák és villamosmotorok eredeti gyári árak mellett.

kaphatók. A villamos mű igazgatósága elvállalja

villamosvilágítási

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, ivlámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb ár mellett **Nagyobb megrendeléseknél megfelelő engedmény. Költségvetések ingyen.**

Vidéki és helybeli telefon 63.

NADOR HENRIK és TÁRSA czipő nagyraktára

MAGYVÁRADON, Kereskedelmi-palota.

Van szerencsénk a n. é. vevőközönséget tisztelettel értesíteni, miszerint a tavaszi idényre megérkeztek kitünő minőségű női-, férfi- és gyermek-czipők óriási választékban, feltünő olcsó szabott árak mellett kaphatók csakis **Nádor Henrik és Társa** kizárólagos czipő nagyáruházában (Nagypiacz-tér Kereskedelmi-palota.)

Vidéki és helybeli telefon-rendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

Szolid kiszolgálás.

Szabott árak

Nyomatott a Szent László-nyomdában Nagyváradon.